

Materiál na rokovanie pre:
Komisie Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ____/2019

K bodu programu

**NÁVRH NA OBMEDZENIE POUŽÍVANIA JEDNORAZOVÝCH
PLASTOVÝCH VÝROBKOV NA PODUJATIACH, ORGANIZOVANÝCH
MESTOM ŽILINA**

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál sa odporúča prerokovať v komisii:

kultúry, CR a MR
životného prostredia

Predkladá :

Mgr. Branislav Delinčák
poslanec MZ

Zodpovedný za vypracovanie:

Mgr. Branislav Delinčák
poslanec MZ

Žilina, jún 2019

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2019

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí

I. navrhnut'

1. primátorovi mesta zaviesť používanie papierového alebo kompostovateľného riadu ako náhrady plastovej verzie na podujatiach, organizovaných mestom Žilina a spojených s podávaním rýchleho občerstvenia v prípadoch, kde môže mesto túto podmienku zaviesť formou regulácie v príslušnom zmluvnom vzťahu s prevádzkovateľom/poskytovateľom takéhoto občerstvenia.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Na celoeurópskej ako aj slovenskej úrovni sa aktuálne vedú diskusie s cieľom obmedziť plastový odpad na nevyhnutné minimum. Celým svetom mnohokrát obleteli obrázky plastov, uviaznutých v telách najrôznejších živočíchov, v Tichom oceáne vznikol plastový ostrov, ktorý je 14x väčší ako Slovensko.

Jedným z čiastkových cieľov tohto boja je aj obmedzenie, prípadne úplný zákaz používania jednorazových plastových výrobkov ako sú napr. poháre, taniere, príbor alebo slamky.

Predkladaný materiál má za cieľ otvoriť diskusiu na túto tému v podmienkach nášho mesta a v rámci možností, ktoré samospráva má, ísť prostredníctvom niektorých opatrení aj príkladom pre ostatných.

Dopad tohto materiálu na rozpočet mesta je neutrálny.

MATERIÁL

Jedným z opatrení Programu predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 - 2025 je aj zákaz používania jednorazových plastových riadov, príborov, pohárov a nápojových slamiek na verejných podujatiach a podpora biologicky rozložiteľných riadov (opatrenie 33) a zavedenie povinného používania opakovane použiteľných a kompostovateľných riadov, príborov a pohárov na verejných podujatiach (v dočasne zriadených stánkoch), povinný triedený zber biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a povinné zabezpečenie ich spracovania (opatrenie 34). Je snahou Ministerstva životného prostredia SR úplne zakázať takéto jednorazové plastové výrobky formou novely zákona o odpadoch čo najskôr.

Taktiež na úrovni Európskej únie v súčasnosti prebieha snaha o harmonizáciu tejto problematiky cestou príslušnej smernice, ktorá následne bude musieť byť (v pomerne krátkom čase) transponovaná aj do slovenského právneho poriadku.

Hoci mesto Žilina nemá právomoc regulovať alebo zakázať používanie jednorazových plastových výrobkov na území mesta, môže samo ísť svojim konaním príkladom ostatným a podporiť tak túto myšlienku „soft cestou“. Že to nie je nereálne dokazuje aj prvý úspešný počin v roku 2018, kedy mesto presadilo, že na vianočných trhoch sa nepoužívali jednorazové plastové výrobky (riadi), ale len rozložiteľné (papierové a kompostovateľné). Mesto však v priebehu roka organizuje viac podujatí, ktoré sú spojené o. i. aj s predajom rýchleho občerstvenia, a tam mieri aj podstata tohto návrhu.

Úmyslom predkladateľa je po vzore vianočných trhov rozšíriť používanie ľahko rozložiteľného riadu (papierového, kompostovateľného) aj na ostatné podujatia, organizované mestom, kde dochádza k predaju a podávaniu rýchleho občerstvenia. Takáto podmienka môže byť podobne ako pri vianočných trhoch zakomponovaná do nájomnej zmluvy s mestom. Cenový rozdiel oproti konvenčnému plastovému riadnu nie je veľký, pričom nakoniec aj úspešné minuloročné vianočné trhy ukázali, že takéto opatrenie má zmysel a je realizovateľné. Bude však vhodné v následnom kroku zabezpečiť aj adekvátnu separáciu tohto odpadu pristavením potrebného počtu označených odpadových nádob vrátane nádob na biologicky rozložiteľný odpad tak. Tak je možné zabezpečiť, že dobrá myšlienka bude mať aj dobrú koncovku a vytriedený odpad nakoniec neskončí v jednej hromade na skládke.

Tento návrh je tak v plnom súlade s aktuálnou oficiálnou stratégiou Slovenskej republiky na predchádzanie vzniku odpadov a do času prijatia riešenia na celoslovenskej (alebo aj celoeurópskej) úrovni môže mesto Žilina iniciatívne a v predstihu začať naplňovať v tejto stratégii formulované ciele. Predkladateľ sa pri spracovaní tohto návrhu tiež čiastočne inšpiroval aj tohtoročným (žiaľ neúspešným) poslanceckým návrhom z NR SR na podobné aktivity na úrovni štátom riadených organizácií.

Predkladateľ taktiež dáva na zváženie do budúcnosti aj ďalšie možné rozšírenie tejto aktivity. Mestský úrad v Žiline ako výkonná zložka a servis mesta a jeho orgánov by mohol zvážiť obstarávanie nápojov pre svoje potreby (ako napr. občerstvenie na rôznych stretnutiach) len vo vratných obaloch, prípadne to úplne nahradiť podávaním pitnej vody z verejného vodovodu.